

Prijateljja.

Povest. — Spisala Mara.

(Dalje.*)

ez nekaj trenutkov je že stal grofič z Elviro v vratarjevem stanovanju. „Milostljiva gospa grofiča želi — tako mi je naročila danes pred odhodom — da bi došel vaš Alfonso vsaj polure k grofiču na zabavo.“ Medtem, ko je Elvira izgovarjala te besede, je pogledal grofič proseče malega vrtnarja, kakor bi se bal, da se mu Alfonso ne „odzove“. Toda vrtnar je ves srečen zadovoljil Elviro. Alfonso se je le še preoblekel in takoj odšel za grofičem. Elvira ga je že pričakovala. Kratko in vljudno se je Alfonso poklonil, a signorina je dejala: „Na vrt pojdemo!“ Gastone je veselja poljubil gospodični roko, objel malega prijatelja in oba sta kakor lahkokrila goloba odhitela na vrt.

„K jezercu, k jezercu, signorina“ — zakliče grofič, „prosim vas, lepo vas prosim! K jezercu naju povedite, tam je tako krasno!“

„Pojdemo, Gastone, ako ti je drago; samo ubogati moraš, da se ti kaj ne pripeti.“

„Da, signorina, pazil in ubogal bom.“

Oba dečka veselo priskočita k vodi. „Ah, kako krasno je to jezerce“ — vikne Alfonso — „in kako lepa, mirna „in modra je njegova gladina“ — doda grofič. „Res, krasno je tu“ — reče Elvira — pa sede na klop ter vzame knjigo v roke, da bi čitala. „Zdaj pa le k igri — dostavi — ker čas mineva!“

V tem se grofič skloni nad bregom, da pogleda bliže, ali bo priplavala kaka ribica k bregu.

„Ne nagiblji se tolikanj, Gastone,“ ga posvari Elvira — „lahko izgubiš ravnotežje in —

„In — kaj še,“ povpraša grofič urno.

„Kaj še? Ali ne veš, da si lahko v trenutku moker“, pravi vzgojiteljica.

„O, to ni še najhuje, signorina —“ reče smeje se Gastone — „še ohladila bi me ta vodica, ker je precej soparno. Saj veste, kako se vsekdar veselim kopeli.“

„Tudi res,“ pritrdi Elvira. „Toda tu ni tako.“

„Kako, signorina?“ hiti Gastone.

„Tako, kakor v kopeli“ — odvrne Elvira

„Nekaj pa ste mi prej rekli —,“ povzame grofič.

„Kaj, Gastone?“

„Da izgubim ravnotežje, ako se preveč nagnem k vodi. Prosim, signorina, povejte mi, kaj je to, ravnotežje?“

Zasmeje se Elvira precej glasno, vendar vljudno, in reče: „Glej, Gastone! Kadar stoji kaj vodoravno, tako da se ne nagiblje ni na eno ni na drugo stran, tedaj pravimo: stoji v ravnotežju. Tehnica, na primer kadar miruje,

*) Pomotoma je stalo v I. številki: Konec prihodnjič.

stoji v ravnotežju, ako je pravična. Kadar se ji pa v skledico položi utež, tedaj izgubi ravnotežje in se nagne, na ono stran, kjer je večja teža.“

„O, dobri Bog,“ reče Gastone „kaj bi bilo, ako bi jaz izgubil ravnotežje in se pomešal v jezercu med ribicami? Gotovo je kje vmes kaka ščuka in — in pograbila bi me. Vpiti in na pomoč klicati pa res ne bi mogel, ker bi mi voda silila v usta.“

„Saj se ne boš prekucnil, ne,“ pripomni dosedaj tihi Alfonso, „bova že pazila, da se kaj takega ne pripeti.“

Grofič vzame v roke torbico, v kateri so bile pripravljene drobtinice in oba z Alfonsom jih začneta metati v vodo. V hipu pa se prikaže nešteto ribic, da bi se nahranile s tem, kar jim je natrosila dobrotna roka. Švigajo druga poleg druge; hité, kakor bi se jim mudilo kdovekam in se igrajo v vodi, da jih je veselje gledati. Grofič in Alfonso se polglasno smehljata brzim in lepim živalicam. Kar priplava mogočna riba, dokaj večja in lepša od onih malih. Gastone jo hoče bolje pogledati — nagne glavico nad vodo, toda v tem trenutku zaveje vetrič in — Gastonova lepa čepica pade v vodo.

„Oj, moja kapica, moja kapica,“ vpije grofič. Elvira, ki je ravnokar odložila knjigo in vzela v roko belo rutico, na katero je vezla, se prestraši tako, da ne ve v hipu, kaj se je pravzaprav zgodilo. Domisli se brž prejšnjega pogovora o „ravnotežju“ — in se silno ustraši. Toda Gastonov glas je pričal, da se ni zmočil grofič, pač pa njegova dragocena čepica. Vse bi bil rajši izgubil kakor ono turško čepico, ki mu jo je daroval oče, ko se je vrnil s potovanja na Jutrovo. In kako rad je nosil grofič, ta turški fez, — se smejal in dražil peteline z njim, češ, da ima tudi on rdečo čepico. Toda zdaj je bilo veselje s petelini in čepico pri kraju.

Toda — ne! Alfonso je — preden je zamogel grofič samo ziniti — že ujel čepico in plaval — sicer malo nerodno — vendarle precej hitro do brega in se ga oprijel. Niti dihati si ni upal Gastone. Alfonso mu vesel da čepico nazaj. Bila je, dasi malo mokra, vendar še čedna, ker jo je veter zavihtel po zraku in jo vrgel v vodo tako, da se je le nje rob dotikal vode. Znabiti bi bilo prišlo kaj hujšega, da je ni Alfonso koj zagrabil in oddal grofiču. Hvaležno je pogledal Gastone malega, ljubeznivega tovariša ter se mu vljudno zahvalil.

Čas za igranje je potekel. Alfonso se je poklonil grofici — pozdravil Elviro in grofiča ter veselo odhitel domov.

Alfonso je pripovedoval doma o igri, omenil je tudi Gastonovo čepico — saj ni mogel drugače, ker so ga domači videli vsega mokrega. Suha mu je bila samo suknjica, ki jo je bil v naglici slekel, preden je planil v vodo. — Isti čas je pa izvedela tudi grofica o dogodku. Molčala je in premišljala. Naslednji dan pa je dobil Alfonso od grofice velik zavitek z novo obleko.

Še isti večer je povedal grofič tudi Al ni ves dogodek. Oba sta uvidela, da je imela signorina čisto prav, ko je rekla, da se često pod preprosto obleko skriva plemenit značaj. „Že oni šopek me je prepričal o Alfonsovi vdanosti — je rekel Gastone — toda današnjega plemenitega čina pa res ne morem pozabiti!“

Drugi dan je bil grofič ostreje izprašan nego ponavadi. Želela sta se grof in grofica prepričati, koliko že zna. Odgovarjal je grofič na vsako Antonijevo vprašanje točno, a tudi gladko in hitro, kar je pričalo, da je zelo bistroumen, a tudi vzorno marljiv. Nepopisna je bila grofova radost — zato je sklenil sinka iznenaditi z malim izletom.

Tega je Gastone komaj pričakoval. Trenutek se je zdel grofiču ugoden; zato se je približal očetu ter poprosil: »Oče — ni res — obljubil si mi, da se popeljem s teboj na izlet?«

»Da, sinko,« odgovori grof prijazno.

»Ali, oče,« začne spet bojazljivi Gastone, »ali se smem nadejati, da kakó premeniš svoje mnenje vsled moje prošnje?«

»Pa kaj hočeš, sinko?« vpraša grof.

Mesto da bi grofič naravnost odgovoril na očetovo vprašanje, začne pripovedovati na dolgo in široko o šopku, o igri na vrtu, o jezeru in o čepici ter se spomni tudi preprostega Alfonsa. Dasiravno je bila zgodba o vsem tem grofu že znana, jo je vendarle rad poslušal. Ko je Gastone umolknil, je dejal: »Da, sinko, prav imaš, tudi jaz čislam tega dečka.«

»Zate, ljubi oče, je to tudi dovolj; ali zame —«

»Zate ni?« ga prekine grof.

»Ni dovolj,« odvrne Gastone odločno.

»Ni,« hiti grof, »ali kaj bi rad, Gastone?«

»Ljubim Alfonsa, oče, ker vidim, da je res, kar je omenila signorina večkrat, da se namreč tudi pod preprosto obleko včasih skrivajo lepe lastnosti.«

»Res je, Gastone,« pritrdi grof, »in lepo je od tebe, da čislaš dobrega dečka. Tudi mene to veseli,« dostavi potem nekoliko tišje.

Gastone se je domislil lurške kapelice v gozdu ter ji natihoma poslal vroč vzdihljaj, da bi nebeška gospa očetu nagnila srce in bi privolil njegovi želji.

»Papa!« zaprosi grofič boječe.

»Govori, sinko!«

»Papa, izpolni mi željo! Opusti nameravani izlet, prosim!«

»Zakaj, Gastone?« vpraša oče.

»Ah, oče, prosil bi te nečesa, usliši me!«

»Le povej, otrok!«

»Papa — Alfons —« dalje si grofič ni upal.

»Alfons, pa kaj je ž njim?« vpraša grof.

»Priljubljen mi je.«

»Vem — vidim — hočeš ga obdarovati, Gastone?« reče oče.

»To sem že storil, papa.«

»Torej?«

»Dar je bil premajhen,« dé odkrito Gastone.

»Je bil Alfons z njim nezadovoljen?« vpraša grof.

»Ne, on ne — ali meni je to premalo,« pravi grofič.
»Ti si vedno mali nezadovoljnež,« dostavi grof smehljaje.
»Uganil si, oče; jaz bi se drznil storiti mu več.«
»Koliko več?« vpraša napolradovedno grof, da bi slišal sinkov odgovor.

»Koliko?«

»Je skoro skrivnost, oče!«

»Skrivnost? Razodeni mi jo!«

»Zahtevam mnogo več, oče — vse —« reče naposled grofič.

»Vse?«

»Da, Alfons mi je dober tovariš; pobral mi je čepico iz vode; ali ga smem prijatelja imenovati?« vpraša Gastone.

»Prav, sinko,« odgovori grof ter se tiho razveseli, da ima tako plemenitega sina.

Gastone je sporočil to takoj Alfonsu. Poklical ga je k sebi. Nato sta pa odšla oba do gozdiča, kjer je trepetala svetilka pred kipom Marije in še isti večer sta bila grofič Gastone in vrtnarjev dečko Alfons iskrena prijatelja.

In to prijateljstvo je trajalo v villa de Fiori dolgo, dolgo, dokler ni prišel zloben človek, ki je — žal — strl to sveto vez.

Tarah.

Spisal Janko Polak.

Tarah je bil kipar. Izdeloval je malike, različne vrednosti in velikosti. Imel je dva sina. Enemu je bilo ime Abraham, enemu pa je bilo ime Haran.

Harana je Tarah posebno ljubil.

Nekoč odide Tarah z doma in prepusti kupčijo z maliki svojemu sinu Abrahamu. Abraham pa ni bil dober trgovec.

K njemu pride mož, ki bi si bil rad kupil malika.

»Prijatelj, koliko let šteješ?« ga vpraša Abraham z nasmehom.

»Šestdeset!« odgovori mož.

»Šestdeset?« se začudi Abraham. »In ti si hočeš kupiti boga, ki je bil včeraj še kos marmorja?«

Starca je bilo sram, zato urno odide.

Pa pride k Abrahamu stara ženica in mu donese posodo moke.

»Sin moj!« ga ogovori. »Bodi tako dober in daruj ta mali dar bogovom!« . . .

Pa odide.

Tedaj Abraham vzame kladivo in razbije vse malike. Samo največjega pusti in mu da kladivo v roke.